

závazek vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu k solidárnímu ručení za peněžité částky v § 21 tiskové novely blíže vypočtené je vysloven již zákonem, takže není ani nezbytně nutno, by byl o tom vydán výslovný nálezk kmetského soudu.

Čís. 3939.

Zprošťující rozsudek nemůže býti napadán zmáteční stížností jen ve prospěch obžalovaného; to je vyloučeno povahou důvodu zmatku čís. 8 § 281 tr. ř.

Pokud novinář nezodpovídá (§ 4 tisk. nov.) za sepsanou jím zprávu, byl-li veden zájmem na objasnění nebezpečného zločinu a nevybočil-li z mezí informací daných mu policejním ředitelstvím.

Důvodem použití § 290 tr. ř. mohou býti jen pochybení nalézacího soudu ve směru hmotněprávním.

Otázka, zda byl (nebyl) důkaz pravdy proveden, je otázkou skutkovou.

(Rozh. ze dne 13. září 1930, Zm II 98/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Moravské Ostravě ze dne 24. ledna 1929, jímž byli obžalovaní podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěni z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 487 a 488 tr. zák. a § 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost vytýká rozsudku z důvodu čís. 8 § 281 tr. ř. překročení obžaloby tvrdíc, že v těch třech bodech, ve kterých rozsudek obžalované zprošťuje, shledav, že se obžalovaným zdařil důkaz pravdy, obžaloba vůbec nebyla podána a že se proto kmetský soud neprávem obíral dotýčnými domnělými obviněními a obžalované v tom směru zprostil. Zmateční stížnost není oprávněna. I kdyby bylo uznati, že soukromý obžalobce pro ony tři věty článku nežaloval, ač v důvodech i prvotního návrhu i obžalovacího spisu je pozastavena i věta o naléhavém podezření, že pachatelé druhý otisk uschovali a dali falešné mince do oběhu, o níž i rozsudkem uznáno, že se obžalovaným zdařil důkaz pravdy, nebyl by soukromý obžalobce podle zásady §§ 280 a 281 odst. 1 tr. ř. oprávněn uplatňovati důvod zmátečnosti podle čís. 8 § 281 tr. ř. již proto, že obžalovaní byli v naznačeném směru rozsudkem zproštěni a zprošťující rozsudek může býti zmáteční stížností napadán jen v ne prospěch obžalovaných. Tento účel a cíl je však již povahou tohoto důvodu zmátečnosti vyloučen a ostatně se ho soukromý obžalobce ani nedomáhá.

Zmateční stížnosti nelze přisvědčiti ani, pokud uplatňuje porušení zákona ve směru hmotněprávním. Proti předpokladu rozsudku, že obsah článku, a to i ve směrech o něž tu jde, odpovídá informacím, jichž se

dostalo novinářům od policejního ředitelství, uvádí zmáteční stížnost, že k němu rozsudek dochází neprávem. Než toto zjištění je téměř doslovně převzato ze svědecké výpovědi Dr. Bedřicha M-a a, poukazuje-li zmáteční stížnost k tomu, že článek sepsal obžalovaný Sch. sám, neuplatňuje tím okolnost, kterou by byl měl nalézací soud uvážiti a která by překážela onomu zjištění. Pokud stížnost tvrdí, že jest předpokládati, že se Dr. M-em obžalovaným udělená informace, najmě co do formy, rozsahu a obsahu značně odchyľuje od závadného článku — je to tvrzení libovolné, postrádající spisového podkladu, takže ho nelze dbáti. Zda — jak tvrdí stížnost — obžalovaný Sch. zodpovídá trestně za sepsanou jím zprávu, i kdyby byl skutečně nevybočil z mezí informací daných mu policejním ředitelstvím, je právě otázka, kterou bylo řešiti s toho hlediska, zda tu jsou veškeré podmínky beztrestnosti podle § 4 tisk. nov. Rozsudek předpokládá, že obžalovaní byli při uveřejnění zprávy vedeni zájmem na objasnění nebezpečného zločinu, a že tímto zájmem byli nuceni uvést ve známost okolnosti ve zprávě uvedené. Rozsudek nezjišťuje sice výslovně, že obžalovaným šlo především o ochranu veřejného zájmu. Rozsudek však zjišťuje vylučnost tohoto zájmu, jakožto pohnutky uveřejnění zprávy, zmáteční stížnost soukromého obžalobce sama pak nevytýká, že se zjištění rozsudku nepřipíná ke slovům zákona, a nevyšlo najevo nic, co by dovolovalo pomýšleti i na zájem jiného druhu. Tvrzení stížnosti, že z celkové formy i z rozsahu závadného článku je zjevno, že obžalovaným nešlo o ochranu veřejného zájmu, nýbrž že je především vedla k tomu sensacektivost časopisu jimi redigovaného, jest odmítnouti jakožto brojení proti skutkovému přesvědčení a zjištění soudu nalézacího. Pokud stížnost praví, že obžalovaní neměli věcného podkladu pro svůj útok na čest soukromého obžalobce, stačí, ana stížnost sama více v tom směru nedovozuje, poukázati k tomu, že rozsudek, jak již řečeno, pokládá za prokázáno, že obsah článku odpovídá informacím, jichž se dostalo novinářům od policejního ředitelství, a vidí v tom průkaz okolností, z nichž plynuly dostatečné důvody, by obvinění proti Aloisu V-ému pronesené mohlo býti obžalovanými pokládáno za pravdivé. Stížnost toto zjištění další náležitosti beztrestnosti podle § 1 novely nenapadá, naopak uznává sama, že by bylo prostým reprodukováním informací udělených obžalovaným Dr. M-em (o nichž arci o své újmě předpokládá, že byly jen povšechné) s dostatek poslouženo veřejnému zájmu. Ale rozsudek právě zjišťuje, že obsah článku odpovídá informacím, jichž se dostalo novinářům od policejního ředitelství, a slovy, že obžalovaní v zájmu objasnění nebezpečného zločinu byli nuceni tyto okolnosti (o něž ještě jde) uvést ve známost, by právě veřejnost byla upozorněna na možnost objevení se falešných mincí a přispěla k objasnění trestného činu, vylučuje okolnost, že by se byli obžalovaní neomezili na míru nejnnutnější a vybočili z mezí zvláštností případu, pokud bylo třeba dotýkati se cti soukromého obžalobce. Namítá-li proti tomu zmáteční stížnost, že veřejný zájem nevyžadoval, by byl soukromý obžalobce úplně bezdůvodně vydáván na pospas veřejnému opovržení tvrzením, že se aktivně účastnil vyliceným způsobem falšování

mincí, neprovádí tím po zákonu hmotněprávní důvod zmatečnosti, ne-
dbajíc základního zjištění rozsudku, který nepředpokládá bezdůvodnost
obvinění v době zprávy, nýbrž naopak shodu obvinění s informací po-
licejního úřadu. Zmateční stížnost, pokud byla provedena po zákonu,
je bezdůvodná i bylo ji zavrhnouti.

Na vývody odvodu obžalovaných na zmateční stížnost soukromého
obžalobce budiž jen stručně odpověděno: Jakožto opravný prostředek
zmateční stížnosti odvod v počet přicházeti nemůže, najmě an by byl
jakožto opravný prostředek opožděn a již proto netřeba se jeho vývody
zabývat, pokud vytýkají rozsudku jako právní pochybení, že nevyslo-
vuje, ve kterých bodech byl důkaz pravdy proveden. Pokud se odvod
domáhá toho, by bylo z moci úřední použitím § 290 tr. ř. uznáno, že
obžalovaní provedli důkaz pravdy i v těch bodech, kde jim to rozsudek
nepřiznává, stačí poukázati k tomu, že důvodem použití § 290 tr. ř.
mohou býti jen pochybení nalézacího soudu ve směru hmotněprávním
a že zrušovací soud nemůže (§ 288 čís. 3 tr. ř.) prováděti skutková
zjištění a vynášeti zjišťovací výroky, jichž by bylo třeba k rozřešení
skutkové otázky, zda byl (nebyl) důkaz pravdy proveden.

Čís. 3940.

**Zrušovací soud přezkoumává rozsudek, jenž zjišťuje a posuzuje děj
daný v obžalobu. Ta i ona činnost odnáší se k činu, jak se stal svého
času. Pro otázku viny nelze přihlížeti k událostem napotomním.**

**Zanedbal-li redaktor povinnou péči a nezabránil otištění článků, za-
kládajících skutkovou podstatu zločinu (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.)
v časopise komunistické oposice, jest s hlediska skutkové podstaty pře-
činu podle čl. III. čís. 5 zák. čís. 142/1862 (§ 42 zák. čís. 50/23) po
případě nerozhodno, že původci článku byli ve svém nitru cizí tenden-
cím, které v článku shledal nalézací soud.**

**Nelze tu přihlížeti k tomu, že obsahem projevu byl hlásán program
politické strany, po případě ani k pozdějšímu odklonu komunistické opo-
sice od leninské linie (orthodoxie); rozhoduje jen doslov článku a smysl,
který se z něho podává v jeho logickém a gramatickém výkladu.**

(Rozh. ze dne 15. září 1930, Zm II 175/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení
zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu
v Brně ze dne 1. února 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem
zanedbání povinné péče podle čl. III čís. 5 zákona ze dne 15. října 1868,
čís. 142 ř. zák. v doslovu § 42 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50
sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje proti rozsudku zmatky
podle čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. S hlediska zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř.